

debatt@klassekampen.no

KRONIKK
& DEBATT*Idealisme er bra for blod-
omløpet, men livsfarlig
som politikk*

HAUK

DAGENS SUKK

Folkeavstemningene gjaldt aldri om vi skulle samarbeide med Europa.

Svak EØS-utredning

HALLVARD
BAKKE

Den såkalte Europautredningen, som skulle analysere EØS og Norges andre avtaler med EU, demonstrerer hvor uegnet denne type utvalg er til å utrede slike spørsmål. Det er blitt en mammut-bok på over 900 store sider, som vel bare en håndfull orker å lese i sin helhet. I utvalgets mandat heter det at arbeidet skal være forskningsbasert. Det blir derfor et paradoks at det neppe tidligere har vært en offentlig utredning som er så preget av synsing. Den har mange selvmotsigelser, og utredningen gir i store deler inntrykk av å være et propagandaskrift for EU-medlemskap. Utvalget legger stor vekt på at EØS-avtalen etter deres mening er udemokratisk. Da blir det også et paradoks at det flertallet som er for avtalen overhodet ikke har vært representert i utvalget og at det dermed er representativt bare for en mindre del av befolkningen. Dag Seierstad gjør riktig nok en heroisk innsats gjennom sine mange stort sett innsiktsfulle dissenser. Men også Seierstad er mot EØS-avtalen.

Utvalget skriver at EØS-avtalen er et kompromiss som nesten ingen egentlig ønsker. Unntakene er KrF og Venstre, mens de fleste andre partiene har en som andrevalg (side 19). Når vi da vet at også mange av Venstres og KrFs velgere er tilhengere av medlemskap, og at disse partiene ifølge meningsmålingene til sammen har rundt 10 prosent oppslutning, blir konklusjonen at det er et uhyre lite mindretall som foretrekker EØS-avtalen. Utvalget vet like godt som oss andre at EU spørsmålet skal avgjøres i en eventuell framtidig folkeavstemning. Det som er relevant er derfor hva velgerne mener. Utvalgets egen undersøkelse (side 281) viser at nær 65 prosent mener EØS-avtalen er en god avtale for Norge, mens nær 25 prosent mener den er dårlig for Norge, og omtrent 12 prosent har ingen mening. 60 prosent av dem som ville stemt nei, og som utgjør omkring 65 prosent av totalen, mener avtalen er god, mens 26 prosent mener den er dårlig. Også 62 prosent av dem som ikke har tatt standpunkt til medlemskap, mener EØS er en god avtale. Bare 12 prosent av dem mener den er dårlig. Undersøkelsen viser følgelig at halvparten av befolkningen har EØS-avtalen som sitt første valg. Blant medlemskapsmotstanderne er det to og en halv gang flere som synes avtalen er god for Norge enn som synes den er dårlig. Påstanden fra utvalget om at

SVAK?: Utvalgsleder Fredrik Seierstad legger fram Europautredningen.

FOTO: BERIT ROALD, SCANPIX

nesten ingen egentlig ønsker EØS-avtalen savner derfor ethvert grunnlag i fakta. En annen nylig undersøkelse viste at mange gjerne kunne tenkt seg en avtale som var enda bedre for Norge hvis det var mulig, men det endrer ikke hovedkonklusjonen om at EØS-avtalen har bred oppslutning.

Utvalget har kommet til at Norge er 75 prosent integrert i EU. Sammenliknet med de landene som for eks. ikke har euro, er prosenten enda høyere. Det er basert på et særdeles tvilsomt regnestykke på grunnlag av EUs forberedelser i

«Flertallet, som er for avtalen, var ikke representert i utvalget»

forbindelse med Islands søknad om medlemskap. Det innebærer følgelig at den økonomiske unionen og euroen, den nye finanspakten der budsjettene skal godkjennes av EU, handelspolitikken, den felles utenrikspolitikken, bistandspolitikken, fiskeripolitikken, landbrukspolitikken (som utgjør halvparten av EUs budsjett), til sammen utgjør en fjerdedel av eurosamarbeidet, mens det indre marked betyr langt mer. Utvalget mener at den norske befolkningen ikke er klar over hvor integrert vi er i EU. Mitt inntrykk er det motsatte, at svært mange mener at «Norge er med i EU, bare uten stemmerett». Det underbygges også av utvalgets egen undersøkelse, der over

halvparten svarte at «det er ikke så stor forskjell mellom EU-medlemskap og de avtalene vi allerede har» og «jeg synes det er vanskelig å skille mellom EU og EØS» (side 284).

Utvalget skriver at grunnen til den mangelfulle kunnskap er at mediene er så lite opptatt av EØS-avtalene. «Medias dekning av den løpende tilknytningen til EU er begrenset, og det er lite kunnskap og debatt i norsk offentlighet om omfang og karakter til Norges tilpasning til EU» og «Det er ikke mange andre områder av norsk demokrati i moderne tid der så mange har visst så lite om så mye som i europapolitikken» (side 20). Nei, forresten. «Knappt en uke har gått i disse atten årene uten oppslag i media om små og store EØS-saker, og avtalen former hverdagen for mange norske borgere og bedrifter», og «EØS-avtalen er ganske godt kjent i norsk samfunnsdebatt» (side 35). Folkeavstemningene om EU gjaldt aldri om vi skulle ha et omfattende samarbeid med våre naboer i Europa eller ei, men om dette samarbeidet skulle skje i form av medlemskap. Som utvalget også skriver: «samarbeidet med EU har vært drevet fram fordi et bredt politisk flertall i Norge har ønsket det» (side 20).

Hallvard Bakke
hall.bakke@gmail.com

Hallvard Bakke er utdannet siviløkonom og tidligere statsråd for Ap. Bakke skriver i Klassekampen hver fredag.

PÅ TEPPE

Faktum

Dagsavisen bringer et innlegg til ettertanke: **Det er et faktum at menn dør hyppigere enn kvinner enten det skyldes sykdom, ulykker eller alderdom.** Og enda snakker noen om **det sterke kjønn.**

Ikke mer?

Dagens Næringsliv presenterer et regnestykke som viser at en gjennomsnittlig **Facebook-konto er verdt 727 kroner.**

Lavtlønt

Det blir ikke mye for timen for enkelte brukere vi vet om.

Mitt

Presidentkandidat **Mitt Romney sier ifølge NTB at han ikke er spesielt bekymret for USAs fattige, og at han er mer opptatt av å bedre økonomien for middelklassen.**

Mannen bærer, om ikke annet, sitt **fornavn** med stil.

Råd for uråd

Dagbladets stadig mer uunnværlige torsdagsmagasin kunne i går tilby **18 gode råd for lykke i hverdagen.**

Vi har en fornemmelse av at nevnte magasin har **tenkt i samme baner før.**

Nesten alle

Dagblad-sporten melder at **«alle» vil ha Steffen Iversen.**

Med et lite unntak for dem som tar ut laget i **Crystal Palace**, der Steffen ble kastet ut av overgangsvinduet.

Kasteball

Gode navn

Blant forskerne ved Norsk institutt for vannforskning (Niva) finner vi **Trine Bekkby.**

teppet@klassekampen.no